

Inwestycje w sieci szerokopasmowe z Funduszy Europejskich

Michał Ziętara

*Dyrektor Departamentu Programów
Ponadregionalnych,
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego*

Zakopane, 16 czerwca 2011 r.

Programy finansujące infrastrukturę szerokopasmową

Budowa i rozwój infrastruktury teleinformatycznej jest ważnym celem polityki spójności UE. Środki Funduszy Europejskich w latach 2007-2013 przewidziane na budowę infrastruktury szerokopasmowego Internetu pochodzą z następujących programów:

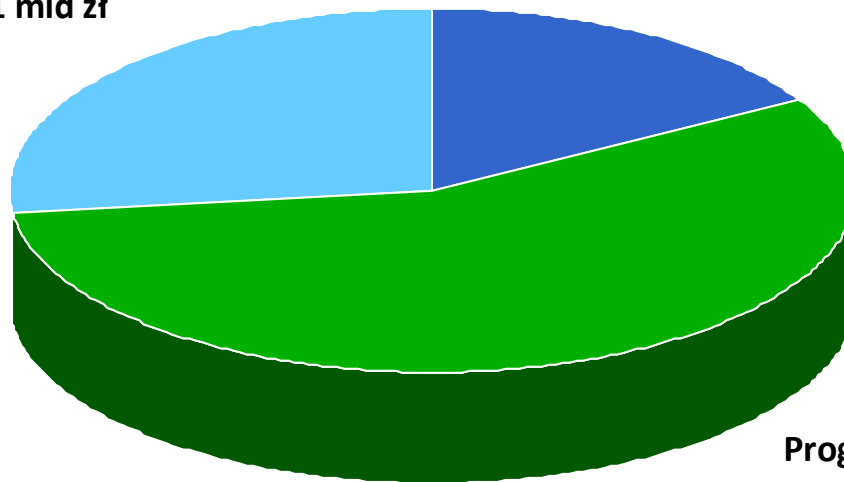
- **16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO)**
- **Programu Innowacyjna Gospodarka (PO IG)**
- **Programu Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW)**

Programy i pieniądze dla sieci (EFRR)

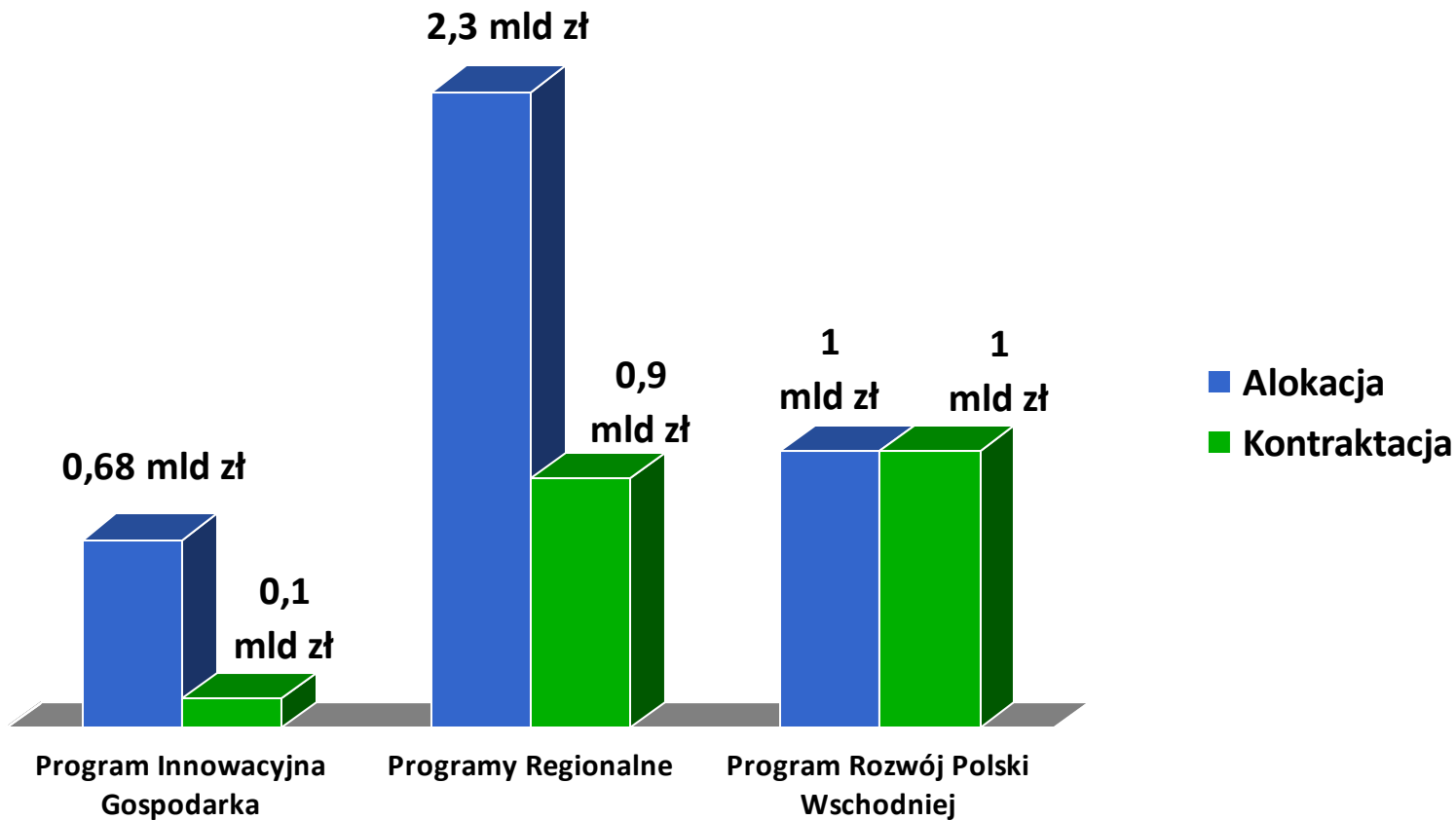
**Program Rozwój
Polski
Wschodniej
ok. 1 mld zł**

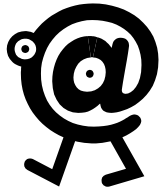
**Program
Innowacyjna
Gospodarka
ok. 0,68 mld zł**

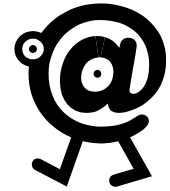
**16
Programów
Regionalnych
ok. 2,3 mld zł**

Poziom (EFRR) kontraktacji w stosunku do alokacji

Europejska Agenda Cyfrowa

Dokument określa 7 priorytetów do końca 2020 r.:

- zapewnienie dostępu do **szybkiego Internetu**
- stworzenie **jednolitego rynku cyfrowego**
- wzmocnienie **interoperacyjności**
- zwiększenie **zaufania do Internetu** i bezpieczeństwa prowadzonych tam działań
- wzrost nakładów na badania naukowe i rozwój
- poprawa **umiejętności informatycznych** i walka z **wykluczeniem cyfrowym**
- wykorzystanie **technologii informacyjno-komunikacyjnych**

Sieci szerokopasmowe w Programach Regionalnych

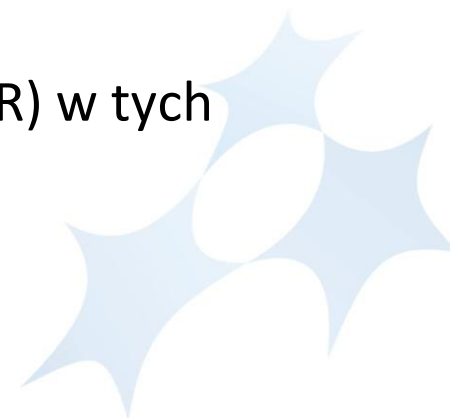
Projekty budowy sieci w RPO

Na działania dotyczące budowy infrastruktury sieci szerokopasmowych w ramach RPO w latach 2007-2013 przeznaczono około **2,3 mld zł.**

Zaplanowano **92 projekty** z różnych kategorii:

- sieć komercyjna
- sieć na użytek własny jednostek samorządu terytorialnego (jst)
- sieć na użytek placówek edukacyjnych lub medycznych

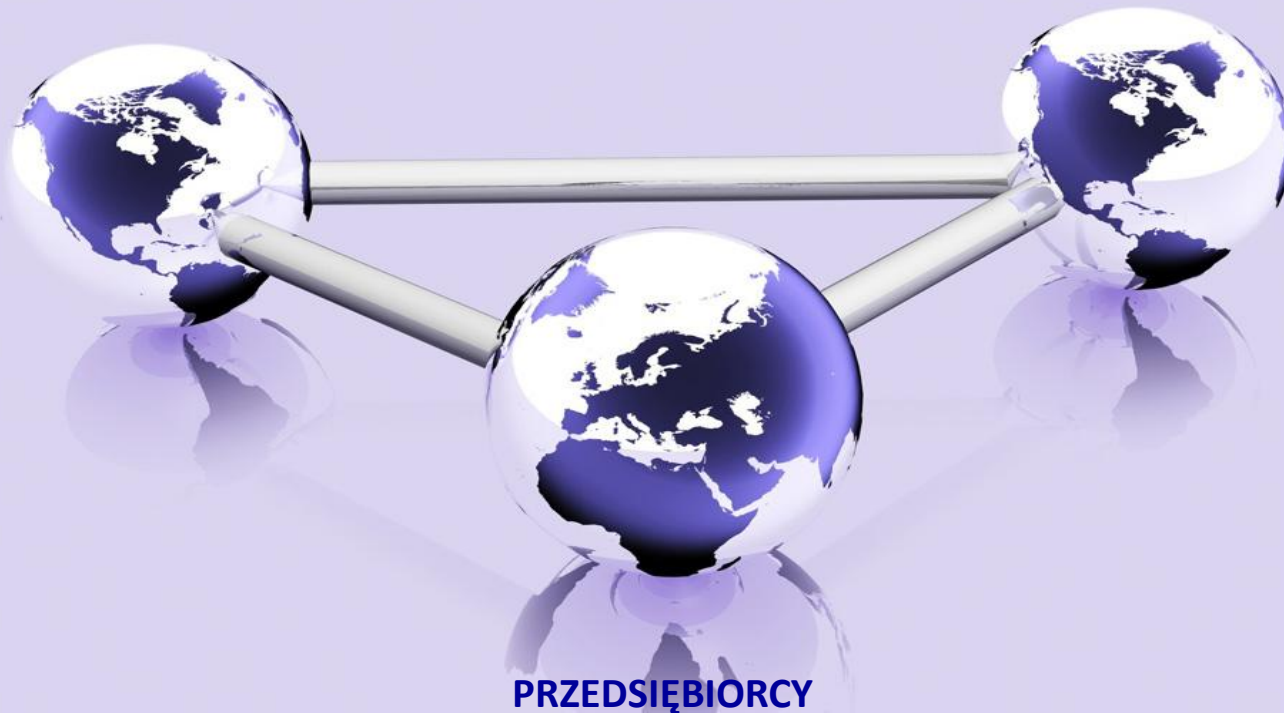
Wartość dofinansowania ze środków europejskich (EFRR) w tych projektach wynosi **około 1,6 mld zł.**

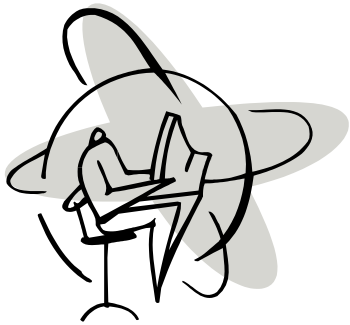

Główne typy beneficjentów

**JEDNOSTKI SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO, ICH ZWIĄZKI
I STOWARZYSZENIA**

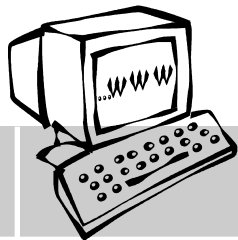
**JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE
JST POSIADAJĄCE
OSOBOWOŚĆ PRAWNĄ**

Sieci regionalne i lokalne

- projekty realizowane w RPO dotyczą budowy lub rozbudowy **regionalnych i lokalnych** szerokopasmowych sieci szkieletowych lub dystrybucyjnych, z dopuszczeniem łącznie z nimi budowy lub rozbudowy sieci dostępowych
- projekty są realizowane zwłaszcza na **obszarach wiejskich i małych miast**
- realizacja tych projektów powinna zostać poprzedzona dokładną analizą **stanu infrastruktury na danym obszarze**
- **PROJEKTY REGIONALNE** – najwyższe nakłady na budowę sieci regionalnej zaplanowano w **województwie mazowieckim**, dla którego przewidziano środki w wysokości 500 mln zł

Projekty regionalne

Województwo	Projekt	Wartość (mln PLN)	Termin realizacji	Notyfikacja w KE
dolnośląskie	Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa dolnośląskiej sieci szkieletowej	160	07.2011 – 11.2013	TAK
kujawsko-pomorskie	Budowa Infrastruktury dla Regionalnego Ośrodka Społeczeństwa Informacyjnego	32,7	01.2009-12.2013	NIE
lubuskie	Szerokopasmowe lubuskie - budowa sieci szkieletowo - dystrybucyjnej na terenie białych pól w województwie lubuskim	152	12.2010-12.2013	NIE
łódzkie	Metropolitalna sieć szerokopasmowego dostępu do Internetu	48,7	06.2009-06.2011	TAK
łódzkie	Rozbudowa regionalnej sieci szerokopasmowej Telefonii DIALOG S.A. w województwie łódzkim	11,3	07.2010-10.2011	NIE
łódzkie	Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna	71,4	05.2010-12.2013	TAK
małopolskie	Małopolska Sieć Szerokopasmowa	193	05.2012-12.2014	NIE
mazowieckie	Internet dla Mazowsza	500	01.2011-12.2014	TAK
śląskie	Budowa infrastruktury informatycznej dla Subregionu Północnego - „E – region częstochowski”	27	10.2010-10.2012	TAK
świętokrzyskie	E-świętokrzyskie - budowa miejskich sieci światłowodowych jst	14,6	01.2009-03.2012	NIE
wielkopolskie	Budowa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej	407	08.2010-12.2013	TAK

Największe projekty regionalne - przykłady

MAZOWIECKIE – „*Internet dla Mazowsza*” – projekt indywidualny o wartości **500 mln zł**. Projekt przewiduje wykorzystanie **sieci nowej generacji NGA**.

Planowana jest indywidualna notyfikacja do KE. Projekt objęty jest wsparciem JASPERS.

Zaprojektowana sieć ma zapewnić dostęp do Internetu na poziomie **90% obszaru województwa mazowieckiego**.

Największe projekty regionalne - przykłady

DOLNOŚLĄSKIE – „*Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa dolnośląskiej sieci szkieletowej*” – projekt indywidualny o wartości ok.

160 mln zł. Prawdopodobnie będzie **realizowany w partnerstwie publiczno-prywatnym**. Projekt objęty jest wsparciem JASPERS.

HARMONOGRAM

- przeprowadzono szczegółową inwentaryzację stanu infrastruktury
- opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy
- pozyskano zgody na dysponowanie nieruchomościami na cel budowlany oraz wszystkie dokumenty niezbędne dla uzyskania decyzji o lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej (DSS)
- opracowano Studium Wykonalności
- opracowano SIWZ dla postępowania w trybie „zaprojektuj i wybuduj”
- przetarg na zaprojektowanie i budowę DSS – trwa wybór Wykonawcy
- rozpoczęto **procedurę notyfikacji**

Największe projekty regionalne - przykłady

MAŁOPOLSKIE - „Małopolska Sieć Szerokopasmowa” – projekt indywidualny o wartości **193 mln zł**. Projekt będzie realizowany **w partnerstwie publiczno prywatnym** - przewidziane jest powołanie spółki z udziałem samorządu województwa i prywatnego partnera wyłonionego w drodze przetargu.

Nie będzie wymagana indywidualna notyfikacja projektu – zastosowanie będą miały warunki z **Rozporządzenia MRR** w sprawie udzielenia pomocy na inwestycje w Zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej. Projekt objęty jest wsparciem JASPERS.

HARMONOGRAM

- **2011** – powołanie spółki do realizacji projektu i wybór inwestora
- **2012** – wniosek o dofinansowanie, umowa o dofinansowanie, wybór wykonawców
- **2013** – prace związane z projektem budowlanym, prace budowlane, uruchomienie pierwszych odcinków sieci
- **2014** – prace związane z włączeniem pozyskanych zasobów do tworzonej sieci regionalnej, uruchamianie odcinków sieci, zakończenie projektu

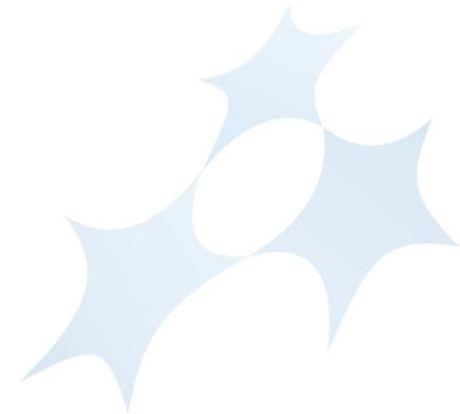
Największe projekty regionalne - przykłady

WIELKOPOLSKIE – „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa” – projekt indywidualny o wartości ok. **407 mln zł**, realizowany w latach 2010-2013. Projekt jest realizowany przez spółkę Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa S.A. Projekt zakłada budowę Infrastruktury teleinformatycznej **także w oparciu o technologię NGA**. Planowana jest Indywidualna **notyfikacja do KE**. Projekt objęty jest wsparciem JASPERS.

W dniu **3 czerwca 2011 r.** złożono w UOKiK dokumentację niezbędną do rozpoczęcia **prenotyfikacji pomocy publicznej**.

HARMONOGRAM

- **2011** – uzyskanie decyzji KE notyfikującej pomoc publiczną i duży projekt
- **2012** – wyłonienie wykonawców
- **2012-2014** – budowa sieci (pasywnej i aktywnej)
- **2014** – sukcesywne oddawanie do użytku fragmentów sieci

Projekty regionalne – inne przykłady

LUBUSKIE – „Szerokopasmowe lubuskie - budowa sieci szkieletowo - dystrybucyjnej na terenie białych plam w województwie lubuskim” – projekt konkursowy o wartości ok. **152 mln zł** (dofinansowanie z EFRR ok. **43 mln zł**), realizowany w latach 2010-2013.

Beneficjentem projektu jest Telekomunikacja Polska S.A. – **31 grudnia 2010 r.** została podpisana umowa o dofinansowanie projektu.

ŁÓDZKIE – „Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna” – projekt konkursowy o wartości ponad **71 mln zł**, realizowany w terminie **maj 2010 - grudzień 2013 r.** Projekt ma zapewnić powszechny dostęp do Internetu mieszkańcom 630 miejscowości. Działalność komercyjną będzie wykonywał **operator infrastruktury, który zostanie wyłoniony w publicznym przetargu.**

Co komplikuje realizację?

- **notyfikacja projektów w KE**
- **zmiany prawne** - konieczność dostosowania do nowych przepisów
- **brak wyników inwentaryzacji sieci** dla całego kraju – użytecznych, w procesie notyfikacji projektów
- **zmiany modelu organizacyjno-prawnego** projektu i zakresu projektu – przedłużające się postępowania przetargowe
- trudności związane z właściwym wyznaczeniem **obszarów interwencji** – tzw. białych, szarych i czarnych plam

Sieci dostępne - Innowacyjna Gospodarka (PO IG)

„Ostatnia mila” – działanie 8.4 PO IG

Głównym celem jest zapewnienie **dostępu do szerokopasmowego Internetu na etapie „ostatniej mili”, czyli bezpośrednio do użytkownika** poprzez dofinansowanie projektów inwestycyjnych mikro-, małych i średnich firm.

Budowa szerokopasmowych sieci dostępowych może być prowadzona na obszarach, na których prowadzenie tej działalności na zasadach rynkowych jest nieopłacalne ekonomicznie – tzw. **białe plamy w dostępie do Internetu.**

Na ten cel przeznaczono **200 mln euro (w tym 170 mln euro z EFRR).**

Główne typy beneficjentów „ostatniej mili”

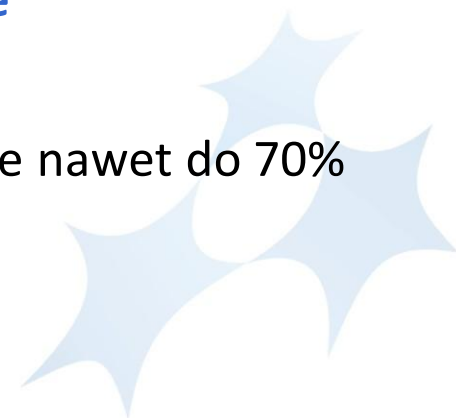
**MIKRO-, MAŁE I ŚREDNIE
PRZEDSIĘBIORSTWA (MŚP)**

**ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
NON-PROFIT**

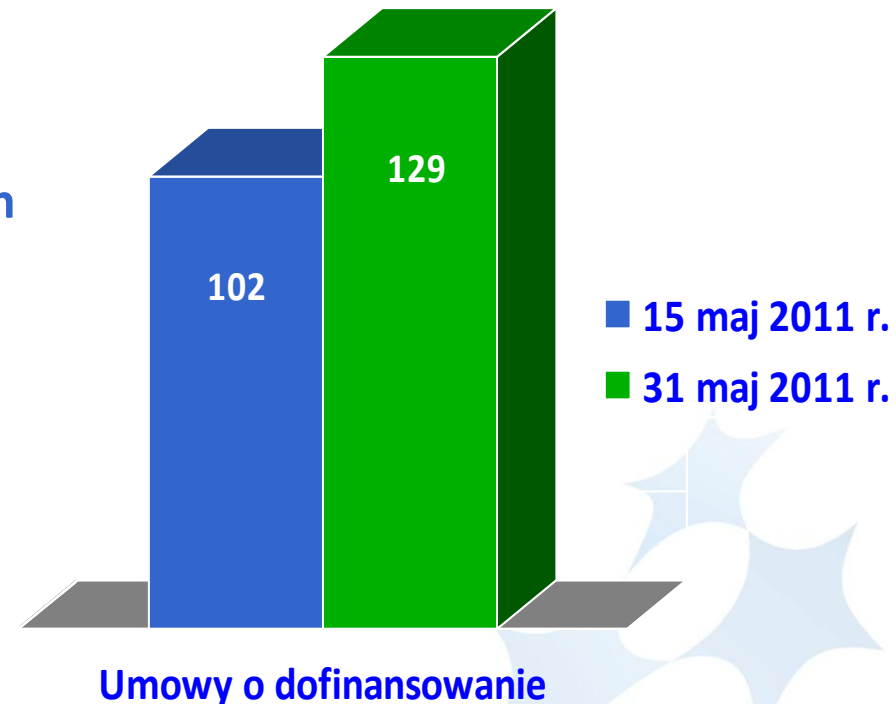
Warunki realizacji projektów „ostatniej mili”

- wsparcie skierowane jest do **MŚP prowadzących lub planujących rozpoczęcie działalności telekomunikacyjnej** (przedsiębiorstwa, które przynajmniej złożyły wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorstw telekomunikacyjnych)
- **beneficjent musi** w ramach projektu **zapewnić dostęp do Internetu w min. 40 gospodarstwach domowych**
- **preferowane są technologie umożliwiające świadczenie zaawansowanych usług telekomunikacyjnych**
- przedsiębiorca może uzyskać dofinansowanie stanowiące nawet do 70% kosztów inwestycyjnych projektu

Stan realizacji działania 8.4 - kontraktacja

- do końca maja 2011 r. zawarto **129 umów** o dofinansowanie
- wartość tych projektów przekracza **251 mln zł**
- dofinansowanie wynosi ponad **126 mln zł**, co stanowi ponad **16 %** alokacji działania 8.4
- wkład UE w dofinansowaniu wynosi ponad **107 mln zł**
- płatności na rzecz beneficjentów to ponad **3 mln zł**, w formie zaliczek wypłacono już ponad **9 mln zł**

Stan realizacji działania 8.4 – nabory wniosków

Dotychczas przeprowadzono 5 konkursów:

I. Grudzień 2008 – Styczeń 2009 – **11** złożonych wniosków

II. Luty – Kwiecień 2009 – **29** złożonych wniosków

III. Wrzesień – Grudzień 2009 – **86** złożonych wniosków

IV. Marzec – Czerwiec 2010 – **243** złożone wnioski

V. Październik – Grudzień 2010 – **361** (!!!) złożonych wniosków

KOLEJNY NABÓR PLANOWANY JEST W PAŹDZIERNIKU 2011 R.

Inventaryzacja zasobów
sieci w całym kraju

Stan realizacji w ujęciu regionalnym

Województwo	Złożono projekty	Podpisane umowy o dofinansowanie
Podkarpackie	46	11
Małopolskie	94	18
Opolskie	35	2
Wielkopolskie	77	19
Warmińsko-Mazurskie	42	10
Świętokrzyskie	42	5
Łódzkie	41	10
Śląskie	46	11
Pomorskie	32	12
Mazowieckie	57	12
Podlaskie	27	4
Lubuskie	26	2
Kujawsko-pomorskie	44	5
Dolnośląskie	46	3
Zachodniopomorskie	27	1
Lubelskie	48	4
łącznie	730	129

Ile czasu potrzeba na projekt „ostatniej mili”?

- realizacja projektu trwa **od kilku miesięcy do około dwóch lat**
- długość realizacji projektu uzależniona jest od jego wielkości - **wyższe kosztowo projekty są realizowane dłużej**, co wynika z większego zakresu prac
- okres realizacji projektu jest uwarunkowany okresem trwania sezonu budowlanego – najczęściej prace prowadzone są od wczesnej wiosny do późnej jesieni, dlatego w niektórych przypadkach konieczne jest prowadzenie projektu w dwóch okresach inwestycyjnych
- na harmonogram realizacji projektu wpływ ma **przygotowanie przedsiębiorcy do budowy sieci teleinformatycznej**, np. to, czy uzyskał wcześniej pozwolenie na budowę. W niektórych przypadkach opóźnienia związane z przygotowaniem inwestycji mogą decydować o przesunięciu zakończenia projektu

Projekty „ostatniej mili” – główne bariery

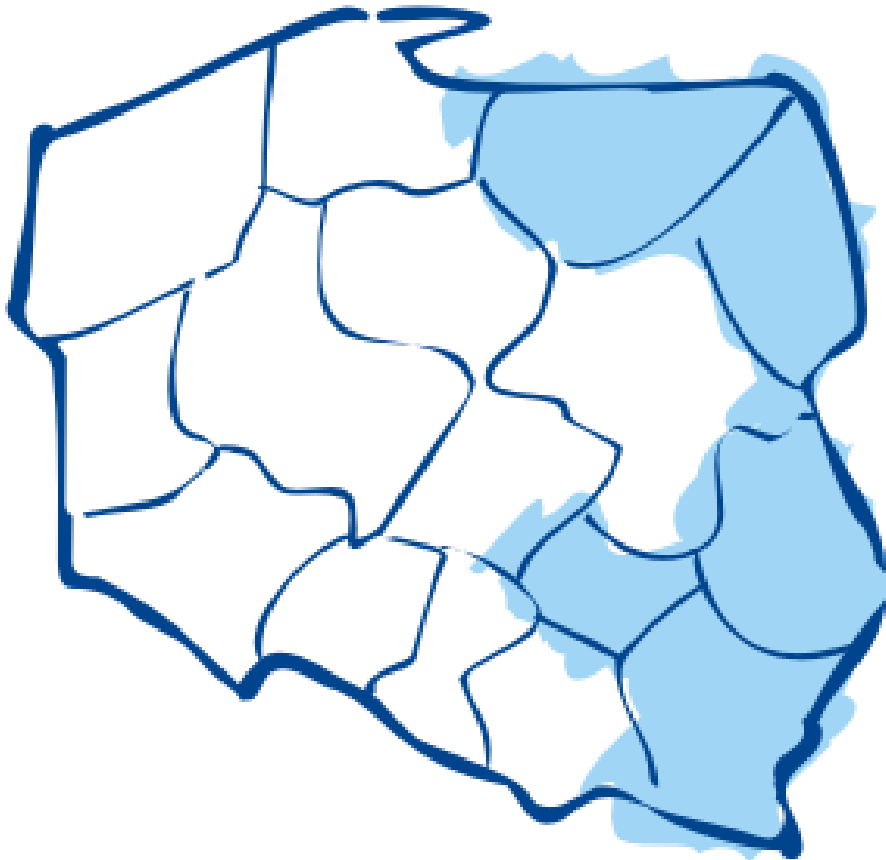
- długotrwały proces prowadzenia **inwentaryzacji sieci telekomunikacyjnych**, w efekcie w latach 2008-2009 działanie 8.4 PO IG było wdrażane tylko w niektórych województwach
- **JAK ROZWIĄZAĆ KWESTIĘ „blokowania miejscowości”** – czyli braku możliwości udzielenia wsparcia na obszarze, na którym działa co najmniej dwóch operatorów telekomunikacyjnych?
 - trwają prace nad **zmianą kryteriów wyboru projektów** - celem jest sformułowanie kryteriów, które umożliwią **wybór projektów oferujących najlepsze rozwiązania techniczne i technologiczne** w zakresie świadczenia usługi dostępu do Internetu
 - planowane jest wprowadzenie kryterium, które umożliwi udzielanie wsparcia na obszarach, na których nasycenie usługą dostępu do Internetu szerokopasmowego o przepływności **min. 2 Mb/s jest nie większe niż 30 %**

Planowane działania

- **CYKL SZKOLEŃ** z zakresu realizacji i rozliczania projektów dla beneficjentów działania 8.4
- **MODYFIKACJE KRYTERIÓW OCENY WNIOSKÓW** o dofinansowanie mające na celu wprowadzenie nowego sposobu kwalifikacji obszarów do wsparcia (**uwzględnienie stopnia nasycenia usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu, o przepływności min. 2 Mb/s**)
- wprowadzone zostaną **KRYTERIA**, które umożliwią lepsze **badanie potencjału finansowego, technicznego i kadrowego przedsiębiorcy** do realizacji projektu

Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej (SSPW)

Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej

- budżet (EFRR) **255 mln euro (około 1 mld zł)**
- pięć regionalnych sieci szkieletowo-dystrybucyjnych na obszarze Polski Wschodniej
- **ponad 10 tys. km światłowodów**
- **ponad 1 tys. węzłów** szkieletowo-dystrybucyjnych
- **sieć nowej generacji NGA** (40 Mb/s)
- **neutralność technologiczna**
- **otwarty dostęp** dla wszystkich na tych samych warunkach
- możliwość świadczenia **dalszych usług** przez operatorów

Podmioty zaangażowane w projekt

**IZ PO RPW – MRR
IP PO RPW – PARP**

**DG COMP, DG REGIO,
UKE, UOKiK**

**BENEFICJENCI – SAMORZĄDY
WOJEWÓDZTW PW**

**OPERATORZY
TELEKOMUNIKACYJNI**

Kalendarium realizacji (1/3)

- podpisanie w dniu **2 października 2007 r.** Porozumienia o współpracy dotyczącej projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Regionalnego a operatorami telekomunikacyjnymi
- zlecenie i odebranie **inwentaryzacji stanu infrastruktury szerokopasmowej** dla potrzeb projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” (odbiór - **czerwiec 2008 r.**, aktualizacja – **maj 2010 r.**)
- zlecenie i odebranie **studium wykonalności** dla projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” (odbiór - **22 marca 2010 r.**), tzn. przygotowanie projektu m.in. z zakresu pomocy publicznej, rynku telekomunikacyjnego, technologii, modelu realizacji, zamówień publicznych, funduszy strukturalnych (**trwa aktualizacja studium** w związku z ustaleniami z KE – DG Comp)

Kalendarium realizacji (2/3)

- podpisanie w dniu **1 lipca 2009 r.** – w celu sprawnej realizacji projektu – **trójstronnych Porozumień** określających podział zadań pomiędzy IZ PO RPW, IP PO RPW oraz beneficjentów w trakcie przygotowania i realizacji projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej”
- powołanie **Komitetu Sterującego ds. projektu SSPW** w celu m.in. wypracowywania wspólnego stanowiska Ministerstwa i strony samorządowej co do dalszej sprawnej realizacji projektu
- prowadzenie **konsultacji z operatorami telekomunikacyjnymi** odnośnie przyjętych w projekcie założeń
- prowadzenie procesu **notyfikacji pomocy publicznej** w Komisji Europejskiej (za co formalnie odpowiadają beneficjenci)

Kalendarium realizacji (3/3)

- prowadzenie **uzgodnień z Regulatorem** (Urząd Komunikacji Elektronicznej) odnośnie planowanych warunków dostępu do infrastruktury
- podpisanie w dniu **17 września 2010 r. porozumienia w zakresie uzgodnień związanych z projektami budowy sieci szerokopasmowych** w ramach PO RPW oraz Regionalnych Programów Operacyjnych przez przedstawicieli MRR, UKE i TP S.A.
- podpisanie **umów o dofinansowanie** projektów ze wszystkimi województwami objętymi projektem SSPW

Notyfikacja pomocy publicznej

- zakończenie uzgodnień z DG Competition w ramach procedury prenotyfikacji pomocy publicznej
- przeprowadzenie konsultacji projektu SSPW: 6 kwietnia – 6 maja br.
- działania prowadzone przez MRR w ramach procedury pre-notyfikacji obejmowały głównie założenia związane z metodyką wyznaczania obszarów interwencji, **tzw. obszarów białych, szarych i czarnych (BSC)**
- efekt działań prenotyfikacyjnych modyfikacja podejścia na rzecz modelu: **Internet tradycyjny i NGA**
- **trwa przygotowanie dokumentacji notyfikacyjnej dla 5 projektów – planowane rozpoczęcie formalnej notyfikacji – czerwiec/lipiec br.**

Konsultacje projektu

Cele:

- **prawidłowe zidentyfikowanie obszarów interwencji w ramach projektu SSPW oraz zapewnienie przejrzystości udzielania pomocy publicznej**
- zapewnienie, iż planowane lokalizacje węzłów sieci SSPW nie kolidują z innymi planowanymi inwestycjami na obszarze Polski Wschodniej

Uwagi dotyczyły:

- **rozwiązań technicznych** w projekcie (technologii zastosowanych w obszarze infrastruktury telekomunikacyjnej),
- procedury wyboru i funkcjonowania **Operatora Infrastruktury**
- **lokalizacji węzłów** (zgłaszane przez podmioty publiczne)

Działania planowane do realizacji

MRR

- aktualizacja studium wykonalności (w trakcie)
- rozpoczęcie formalnej notyfikacji pomocy publicznej dla projektu SSPW (czerwiec/lipiec 2011 r.)

- przekazanie wniosków do DG Regio celem potwierdzenia wkładu wspólnotowego (IV kwartał 2011 r.)

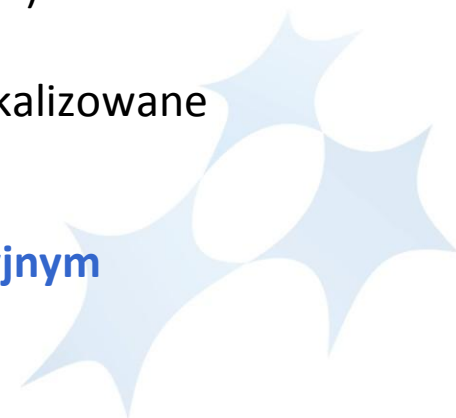
Beneficjenci

- rozpoczęcie przez samorządy województw przygotowań do procesu inwestycyjnego w regionach (przygotowanie dokumentacji przetargowej) (IV kwartał 2011 r.)
- rozpoczęcie inwestycji (III kwartał 2012 r.)

Doświadczenia z przygotowania projektu SSPW

- **pierwsze** tego typu i na taką skalę zadanie realizowane w Polsce
- brak dostosowania **prawa krajowego** (megaustawa uchwalona dopiero w 2010 r.)
- **brak centralnej inwentaryzacji sieci szerokopasmowej** (problemy z uzyskaniem danych od operatorów)
- konieczność przygotowania kompleksowego **studium wykonalności** (w którym zawarte są m.in. analizy techniczne i finansowe przedsięwzięcia)
- **problematyka pomocy publicznej** w projekcie (konieczność dostosowania do wytycznych KE w tym zakresie – restrykcyjna polityka DG Comp, np. w zakresie definiowania podstawowych usług szerokopasmowych)
- **trudności ze zdefiniowaniem obszarów**, na których mogą być lokalizowane inwestycje (tzw. obszary białe, szare lub czarne)
- konieczność prowadzenia **uzgodnień z rynkiem telekomunikacyjnym**

Dziękuję za uwagę!
michal.zietara@mrr.gov.pl